

ABSTRAKT

Trestní odpovědnost lékaře a její dokazování

Tato diplomová práce je zaměřena na pojetí trestněprávní odpovědnosti při výkonu činnosti lékaře a způsob, jakým bývá dokazována. Cílem práce je představit čtenáři velmi aktuální problematiku zdravotnického práva z pohledu trestněprávní odpovědnosti a přiblížit některé klíčové aspekty jejího posuzování. Práce nabízí odpovědi na otázky, kdo a na základě čeho posoudí, zda jednání lékaře bylo (*non*) *lege artis*, jaké důsledky z takového jednání pro lékaře mohou plynout a za jakých okolností lékař trestně odpovědný nebude. Samotná práce je členěna do šesti kapitol, ty jsou následně členěny na další podkapitoly.

První kapitola zařadí zdravotnické právo do systému práva České republiky a představí základní rámec pramenů, jimiž je tato oblast regulována jak mezinárodními úmluvami, tak vnitrostátními zákony. Druhá kapitola je věnována pojmu (*non*) *lege artis*, neboť tento pojem představuje stěžejní měřítko při rozhodování o uplatnění právní odpovědnosti. Ve třetí kapitole jsou vymezeny podmínky trestněprávní odpovědnosti (nejen) lékaře a jejich projev v oblasti poskytování zdravotní péče. Důležitým předpokladem trestní odpovědnosti je existence zavinění, proto je zde demonstrován rozdíl mezi vědomou a nevědomou nedbalostí na reálných případech. Čtvrtá kapitola se věnuje případům, kdy není lékař trestněprávně odpovědný, neboť bylo jeho jednání ovlivněno okolností, která protiprávnost vyloučila. Současně je v této kapitole upravena poměrně složitá problematika informovaného souhlasu, který, právě až na okolnosti vylučující protiprávnost, představuje svolení pacienta k poskytnutí zdravotní služby. V páté kapitole je přiblížena procesní rovina trestní odpovědnosti, přičemž jsou zde vymezeny základní důkazní prostředky, kterými bývá lékařova vina dokazována. Zaměřuje se na znalecký posudek, který osvětluje lékařovo jednání z odborné stránky, neboť pro takovou analýzu nemá soudce odborné znalosti. Rovněž je zde rozebrána problematika zdravotnické dokumentace včetně oprávnění nahlížení do ní a úvahy, do jaké míry je vhodné vést zdravotnickou dokumentaci detailně a jaký to může způsobit následek. Poslední šestá kapitola je věnována újmě, kterou pacient či pozůstalí v důsledku poskytování zdravotní péče utrpěli. Jsou zde představeny možnosti, jakými způsoby se lze o její náhradu ucházet v adhezním řízení v rámci trestního řízení, nebo na základě žaloby v rámci občanskoprávního sporu. Touto kapitolou se díky občanskoprávním nárokům na náhradu újmy dostáváme do soukromoprávní oblasti, čímž

je potvrzena interdisciplinarita zdravotnického práva, která je konstatována hned v úvodní kapitole.

Cílem práce není vymezit a zodpovědět veškeré otázky související s trestněprávní odpovědností lékaře vyčerpávajícím způsobem, ale nabídnout základní rámec s hlubší analýzou aspektů, na nichž je trestní odpovědnost lékařů při poskytování zdravotní péče založena, a to včetně sporných otázek, které musely být judikovány až soudy nejvyšších instancí.